Ka Makaainana.

BUKEV—Ano Hou | Honolulu, Oahu, Iune 8, 1896. | HELU 23

HOOHOA E HAKAKA!

Ua Laweiaweia Mai Nae a Pakele mai Lewa ka Auwae.

O ke awakea Poalua iho la kekahi o na la i paa hou iloko o na hoomanao ana o kela a me keia, no ka mea, na la i ulele kuikui puupuu ae ai o Kuhina i pau, W. R. Kakela, me Wm. C. Roe, he Pelekane, ma Ala nui Beritania, ma kahi noho o ka inoa hope. Ua lele uwa aku ka o Kakela e kui a loaa ka auwae o kahi Roe, ia manawa no oia i hawwi mai ai i kekahi puupuu ikaika e poina ole ai o Kakela, a pakele mai lele na niho i kahi e i hele aku paha o Kakela e koi a hoopaupono i kekahi mau mea e pili ana i ka aina, a pela aku, a ma ia ano i ulu mai ai he hakaka. I ka 1886, na uhauia o Hanale Kakela i ke kookoo e Paulo Numana, no ka haakei a o keia iho la hoi, kuiia e ka Peresidena o ka Ahahui o na Keiki o Sana Keoki. Hopuia hoi i kahi manawa senei i hala no ka lawe ole i kukui no kona kaa.

Ua peku mua 'ku ka kekahi au o ua Kakela la, mahope iho ka o ka papa leo mua ana, a pa ka auwae o kona hoa paio, a na ia ke i kono aku iaia e hana aku e like me ka mea hiki iaia. Ma ko Kakela keena oihana ko laua wahi i o papa leo mua ai ia kakahiaka, a ua puka na olelo hoomaikai o na ano like ole. Ia laua ka hoi i ulele ae ai iwaho, ua lele aku ke kahukaa e kokua ia Kakela, a ua loaa mai ne nae i ka palukuia a pau elua. He kuhihewa no ke koko Kakela i ka omali o Roe e eha ana iaia, eia ka e paaiia ana laua me kona kahukaa o kahi elemakule Pelekane a Liki i ka haule pio ana o Napoliona a me kona Hamuku ma ke kahua kaua o Watalu.

Puhiohe ma Maki Ailana.

O ka mua loa paha keia o ka moolelo o Hawaii nei i wehe hamama ia ai na hana o ka maluhia ole e komo iloko o Hawaii aina a me Iahui, mamuii o na hana i malamana ma Maki Ailana, ka wehe ana i aha puhiohe akea i ka La Pule, ka la a ke kanaka Hawaii i hiipoi ai i kona maluhia mai kona hoomakili mua ia ana i ka lamaku o ka P. A—Pa, a hoea i ke awakea loa o ka pono Karistiano. Eia ka ke Akua o Iehova i olelo mai ai: "Auwe oe e ka Iseraela, o kou onoe no ia, na kapae oe i ko'u mau kanawai a na haliu mai kou kua ia'u." Aka, na ike ka poe heluhelu o KA MAKAAINANA, o ka poe i hui iloko o kekahi hana imi waiwai, he poe ona like no lakou no ka waiwai, pela paha? A malia paha o ia no hoi ke kumu i hukihuki ino ai kela wahi haole o lalo o Sana Anagelo, Kaponi, i ke kaula ihu o ka puali mikanele a me ko lakou mau hoa kaili, i nana-au ae ai ko lakou mau ihu a ae wale aku no e hookuu akea ia ka lealea ma ka La Pule. He mahalo nui makou ke haawi ka Peresidena a me kona Aha Kuhina i manawa no lakou e heluhelu ai i ke kahi manao waiwai nui a makou e hoopuka aku nei i keia la e pili ana i kela poe keiki ehiku, malia na like lakou nei me kela wahi keiki hookahi a ka lunakanawai i malama ai hookahi po.

Wahine Hou Pahi

Makai o Kukuluaeo i ka La Pule i hala, Mei 31, na hou ino la o Akela w, ia Kanuu k., me ka pahi a ku malalo iho o ka puukole, ma kahi kokoke loa i ka pili uha, aneane loa no e loaa na ulu a Weli. He ekolu iniha ka hohonu o kahi a ka pahi i komo aku ai. Ua huna loa keia wahine a me kela kane no hoi i keia mea, a e ole ka ikeia ana o ke koko e kahi poe ; oikea ae ai i ka lehulehu. Ua laweia ka mea i hopuia no ka Halemai Moiwahi ne e lapaau ai. Aole he maopopo o ke kumu i ulu mai ai o keia hana, malia paha no ka haawi wale i ka ia'la puni ia hai. O laua wale no ko loko o ka rumi i ka wa i hanaia ai keia mea. Aole i hopuia ka mea hou pahi.

E like no me ka mea i hoike mua ia, pela no i hookoia ai ka wehe a komo ana i ka hale halawai hou o Pi Ki Keoni mauka o Leleo i ke ahiahi Poakahi i hala. Ua piha i na haole a me na poe o kahi e mai, he kakaikahi loa hoi ko laila poe iho, iwaho ka hapanui. He mele ka ne keiki kamana i haawi ae, na poe na lakou i kapili ia heiau, he poe haumana mua no ke Kula Kamehameha, malalo o ko Alapaki Taraki noho luna nui ana. Aohe no i lea loa ka lakou mele.

O ke Kepani paahao kuke o ka Halewai, i kakahiaka Poaono nei, na hoounaia aku oia e hele no ka halekuai bipi o Wala e kuai io bipi, eia nae, aole oia i huli hoi hou aku. Ua hoouna awiwi ia aku la o Toma, kahi makai Kepani, e huli iaia a hiki i ka loaa ana aku iluna o ka mokumahu Kepani, a hoihoiia mai ana. Mai Kahakaaulana mai ua wahi paahao la i au ai a kau iluna o ka moku, a i ulolohi iki ihe no ka makai, ina na hee kela no Iapana, no ka mea, ia kakahiaka no i holo aku ai ka moku.

NOHO I KA HOPE WAA.

No Elua Manawa o ka Eo ana i na Makai.

Auwina la Poaono nei i hoao hou ae ai na laeula o ke Komopani G a me na Makai Kumau, i akaka ai owai la ka oi ma keia hookuku ekolu ana, a e loaa ai hoi he elua eo ana mai loko mai o ekolu. Ua pai-a-pai lakou mamua, oia hoi, he hookahi eo ana i kela a me keia. Nolaila, e like me ka mea i hooholo mua ia, pela no na aoao a elua i hooko ae ai i ka Poaono nei, ma ke kahua hoomaamaa o na makai i kai o Iwilei. A e like no hoi paha me ko na makai maa i ko lakou kahua, pela no i lilo ai ka hanohano o ka la ia lakou me 9 ka oi. Eia iho malalo na inoa o na poe i ki a me ko lakou mau helu:

Na Makai—Kapena Paka 36, Kapena Kahookano 36, John Jack 42, H. R. Hikikoki 36, Kaimihau 38, Pinehaka 40, J. Kupihea 39, Kapena Kanae 41, Chamberlain 41, Kaleikini 34. Huina 383.

Komopani G—Kapena J. M. Kea 41, Lutanela Chas Wilcox 32, Lutanela J. Morse 38, Gus Rose 39, J. Wallace 28, J. Kealoha 36, Isaac Sherwood 42, J. Mahoney 43, J. Kulike 39, L. D. Keliipio 36. Huina 374.

Aohe hanakuli loa o na makai i nei hana ana, no ka inea no hoi paha, aohe no kela he eo nui loa e ku ai ka ea o kaena ana. No kahi mea inu ole nae hoi kahi o lakou i nei hana ana. Nolaila, na maluhia no me ka hookinakina ole ia aku o ka aoao paio e inu, hookahi wale no mea nui o ka loaa o ke eo.

Ua eo o Aiwohi, he papale ka pili, ia Aikake. Ina paha ilaila ka Rev. H. W. Peka, pau laua i ka hopuia no ka piliwaiwai. I pakele nae paha hoi i ke kaa ana malalo o ka malumalu o ka Oihana Makai, oiai, he oihana ia i ike ole ia mea he hewa maloko iho, ais wale no a mawaho aku.

Kukule na poe Gi nui ia lakou i huli hoi nui mai ai, na like me he poe ilio la i hoehaia a pepelu na huelo mawaena o na uha. E kala no i oleloia ai e haule ana lakou no ka mea, aohe mikiala nui ma ka hoomaamaa ana e like la hoi me ko na makai mikiala mau.

Ua olualu loa senei ke onawaliwali o ke Komisina Beritania i keia wa, a na hiki ke hele iwaho.

Na Hookohu Ahakuka Malu.

I ka Poaono nei i waiho ae ai ka Peresidena o ka Repubaliks i kana mau inoa i wae ai imua o ka Aha Senate a me ka Hale Makaainana, i mau hoa no ka Ahakuka Malu. A eia iho kana mau inoa a me ka na Hale Ahaolelo elua:

KA KA PERESIDENA.—Geo W. Smith, J. Nott, S. K. Kane, J. P. Mendonca a me John Phillips.

KA KA AHA SENATE.—W. C. Wilder, C. Bolte, P. C. Jones, J. A. Kennedy me Kikila Balaunu.

KA KA HALE MAKAAINANA.—D. L. Naone, John Ena, M. P. Lopikana, E. C. Winston a me A. G. M. Robertson.

O keia poe ae la o lakou na hoa o ka Ahakuka Malu o ka Repubalika o S. B. Dole ma. He elua mau Hawaii ili-ulaula i hihia aku ma ka umiumi ma keia mau hookohu ana. Ola no.

Lana na Auwae i ka Moana.

No ka hiki ole i ka Makai Nui o Maui ke hoolimalima koke ae i moku nana e lawe mai kana mau palapala pili oihana i Honolulu nei, na hoolimalima awiwi iho la oia ia Robert English me kona waapa hueloboti e holo mai me kana mau palapala a loaa ka Auseteralia mamua o ka holo ana. Kau iho la oia maluna o ka waapa me eha mau hoe waa a hookahi makai a holo mai la. Mawaho ae o Kahakuloa ua poiia iho la ka waapa e ka nalu a huli ke alo ilalo a laua hele iho la lakou. Ua hoolana hou ae la lakou i ko lakou wahi waapa a ka ae la i ke liu a pau a holo nui mai a ku i Honolulu nei i kakahiaka nui Poakolu iho la. Haalele ia Kahului i ke ahiahi Poalua. Elua hora ka loihi o ko lakou manawa i hoalana ai i ka waapa. Maluna o ka mokumahu Kahului i huli hoi aku ai lakou no Maui me ko lakou halelana aukai. Ina ka i loihi iki iho ko lakou au ana i ka moana, ina ua loaa lakou i na keiki o ke kai. O kahi no o ka pakele.

No ka mea e pili ana hoi no ka lakou hana i holo mai ai, na hopuia i ka Poalima nei, oia o W. F. Mosimaus. He aihue i ka bipi a ka Pake kona hewa, a ia ahiahi no i laweia aku ai oia a kau iluna o ka mokumahu Kahului a hoihoiia no Maui, kahi ona e hookolokoloia'i imua o ke kanaha. I holo mai oia no Honolulu nei me ka manao e mahuka i na aina e, paa e nae.

O ka mokumahu Kopatika ka i manaoia e ku mai ana mai Kina a me Iapana i ka Poaha nei, aole nae i ku iki mai. Me he mea la, na hala loa aku oia no Kapalakiko no ka makau i ka hoomaluia a kipakuia paha ka ku mai i o kakou nei.

MOOKUAUHAU ALII.

Na Iwikuamoo o Hawaii Nei mai Kahiko Loa.

Maanei, aole he mea hewa ke hookomoia kahi i hoea mai i i o Kashumanu me kona mau muli mai, oiai, o kahi o lakou ke kupunawahine o na Kamehameha IV. me V., a pela me Lunalilo.

1. Kekaulike, Moi o Maui, noho ia Haslou w, loaa o Kekuamanoha k a me Namahana w.

2. Kekuamanoha noho ia Kamakahukilani w, loaa o (1) Kalaimoku k, (2) Boki k, a me (3) Wahinepio, o Kahakuhaakei w kekahi inoa.

3. Namahana w noho ia Keeaumokupapaiaheahe k, loaa o (1) Kashumanu w, (2) Kaheiheimalie w, (3) Keeaumoku opio k, (4) Kekuaipiia w, a me (5) Kuakini k.

MA KA AOAO O NA MAKUAKANE

4. Lonoikahaupu k noho ia Kalanikauleleiaiwi w, loaa o Keawepoepoe k.

5. Keawepoepoe k noho ia Kumaiku w, loaa o Keeaumokupapaiaheahe k me Alapai k.

6. Keeaumokupapaiaheahe k noho ia Namahana w, loaa o (1) Kashumanu w, hanauia i ka 1768, (2) Kaheiheimalie w, (3) Keeaumoku k, o Kiaaina Cox kekahi inoa, (4) Kekuaipiia w, (5) Kuakini k, o Kiaaina Adamu kekahi inoa.

KO KA MOI KALAKAUA MAI IA KUMULIPO MAI.

Mai ia Kumulipo a ia Lailai, he 9 hanauna; mai ia Lailai a ia Papio, he 400 hanauna; mai ia Papio a ia Puanue, 420 hanauna; mai ia Puanue a ia Opaiakalani, 84 hanauna; mai ia Opaiakalani a ia Kumuhonua, 67 hanauna; mai ia Kumuhonua a ia Wakea, 31 hanauna; mai ia Wakea a ia Hanalaaiki, 43 hanauna; mai ia Hanalaaiki a ia I, 24 hanauna.—*Ka Nuhou Hawaii*, Dekemaba 23, 1873.

AOAO O KA MAKUAKANE.

1. Lonoikahaupu k noho ia Kalanikauleleiaiwi w, loaa o Keawepoepoe k.

2. Keawepoepoe k noho ia Kanoena w, loaa o Kameeiamoku k me Kamanawa k.

3. Kameeiamoku k noho ia Kamakaeheikuli w, loaa o Kepookalani k.

4 Kepookalani k noho ia Alapaiwahine w, loaa o Kamanawa II, k.

5. Kamanawa II. k noho ia Kamokuiki w, loaa o Kapaakea k.

6 Kapaakea k noho ia Keohokalole w, loaa o David Kalakaua, Lydia Liliuokalani, Miriam Likelike a me W. P. Leleiohoku.

AOAO O KA MAKUAHINE

7. Umi a Liloa k noho ia Piikea w, loaa o Kumulaa k

8 Kanalea k noho ia Kumauipunawalu w, loaa o Makua k.

9. Makua k noho ia Kapoheinai w, loaa o I k.

10. I k noho ia Kawanui w, loaa o Abu a I k.

11 O Abu-a I k noho ia Kaiolani w, loaa o Kapuhi a Abu k me Kapuhi a Abu w.

12 Kapuhi a Abu k noho ia Umiulanakaahumanu w, loaa o Heulu k.

13 Heulu k noho ia Ikuaana w, loaa o Keawaeheulu k.

14 Keaweaheulu k noho ia Uiulani w, loaa o Keohohiwa w.

15 Kepookalani k noho ia Keohopiwa w, loaa o Aikanaka k.

16 Aikanaka k noho ia Kamae w, loaa o Keohokalole w.

17 Kepaakea k noho ia Keohokalole w, loaa o David Kalakaua, Lydia Liliuokalani, Miriama Likelike a me W. P. Leleiohoku.

KO KA MOIWAHINE LILIUOKALANI

(He Mele na Keaulumoku k no Aikanaka k)

E Kama, e Kama! E ana ia!!
O ke kama, kama, kama! I ka huli nuu,
O ke kama, kama, kama! I ka huli au,
Hulihia ke au, ka papahonua o ka moku,
Hulihia Papio, eia ilalo ke alo,
E Uli e! auia!!
Hu ihia o Maunakele,
Hulihia ka Uuu ka oloa,
Ka aha o Makiloheiohe,
Ka aha nana i hiki o Hulahula,
Ua ka lakalaia, ua wekewekea,
Ua he nb aka la ka piko o ka aiona.

AOAO O KA MAKUAKANE

1. Keawekekahiali okamoku k noho ia Lonomaikanaka w, loaa o Kalauinuiamamao k.

2 Kalauinuiamamao k noho ia Kuolanialii w, loaa o Alapaiwahine w.

3. Kepookalani k noho ia Alapaiwahine w, loaa o Kamanawa II. k

4. Kamanawa II k noho ia Kamokuiki w, loaa o Kapaakea.

5. Kapaakea k mare i i Keohokalole w, loaa o David Kalakaua, Lydia Liliuokalani, Miriam Likelike, a me W P Leleiohoku.

AOAO O KA MAKUAHINE

6. Piilani k noho ia Laielohelohe w, loaa o Kihapiilani k.

7. Kihapiilani k noho ia Kumaka w, loaa o Kamalalawalu k.

8 Kamalalawalu k noho ia Piilaniwahine w, loaa o Kauhi a Kama k.

9. Kauhi-a Kama k noho i Kapukini w, loaa o Kaulanikaumakaowakea k.

10 Kaulaukaumakaowakea k noho ia Kaneakauhi w, loaa o Lonohonuakini k; noho hoi me Makakuwahine w, loaa o Umialiloa k.

11 Umialiloa k noho ia Kuihewamakawalu w, loaa o Kuimeheua k, Papaikauian w, a me Uluehu w.

12. Kuimeheua k noho ia Kalaukueiwalono w, loaa o Niau w.

13. Mokulani k noho i Niau w, loaa o Uiulani w.

14 Keaweaheulu k noho ia Uiulani w, loaa o Keohohiwa w.

15 Kepookalani k noho me Keohohiwa w, loaa o Aikanaka k.

16. Aikanaka k noho ia Kamae w, loaa o Keohokalole w

17. Kepaakea k noho ia Keohokalole w, loaa ka Moi Kalakaua, ka Moiwahine Liliuokalani, ke Kanaiwahine Miriama Likelike me ke Kamaliiwahine W. P. Leleiohoku.

[Aole i pau.]

Hoonlu Hakaka.

Ua hoikeia mai he lono ia makou no kekani hoonlu hakaka i malamaia ma Alanui Liliha i ka po Poaono, Mei 30, malalo o na hoomaluhiu ana a kekahi poe keiki paele. A, ia hoi malaila ia wa he makai kiai no Kawa, kahi i hoikeike ai i koos ikaika nakaka. eia nae, na alualu aku la oia e kekahi poe keiki kine kanaka makua a pepehiia iloko o ka auwai, ma kahi koko ke i ke alanui e komo la iloko o Haubankoi, ma ka aoao makai Ua noi ae ka makai e hookuu ae iaia, a na hookuua ae la. Hoomaka hou aku la nae na makai la e hoohioa hou i kona ikaika, ia manawa no i ala like aku ai na liona pololei o Kekihale a me na naele o Alanui Liliha a hiki i ka hiki o e aua i kela makai ke hana hou ae, a waihoia iho la oia iloko o ka auwai He hana maa mau loa no ka ia i keia auna o na poe o ka hui Mafia ka hoolilo ana i kela alanui i wahi e hoonlu hakaka ai, oiai, na kuhelehu wale o na io pipi ma ia wahi e hoona ia ai i ko lakou pololi. Ea, e akahele e na opio, o noho auanei i ke puhi, pau mau wale na kino i na nana uso ole.

O na hoopii koi poino e lua a kekahi man Pake ia Hanale Espiina no ka lawelawe ino ana ia laua i ko laua wa i hopuia ai, imua o ka Aha Kaapuni, na haawila ka pono no na inea hoopii me $30 a kekahi a he $15 a kahi. O keia no kahi makai ano hookiekie loa iwaena o na makai o ke kulanakauhale nei, a noua ke kaoi a i i pakele ai mai lele ke poo i na lima piikua o ko makou Puuku i ka la o na Pio Aloha Aina i lawela ai no Hilo (Marati 29, 1895.)

Awakea Poaha, Mei 28, i wehe ia ai ka halealoa hou o ka Aha hui Kokua a na Wahine ma Alanui Kalepa, ma ka halepai o ka Hui Kesake mamua. Ua luuluu na papaaina me na ono a ka puu, mai na oea-si hale a na mea ai Hawaii Lehulehu no hoi na poe i hiki kino ae ma laila e haupa ai i na kuemia o na papaaina. Ma ka raan ma ka aoao mamua nei maa i a na mea kuai a na wahine o na ano like ole, a ma na rumi inahape kahi paina. Ua eleu no keia poe.

Ma ka Poalua iho nei, ma Kamoiliili, na make iho la o Kahalewai Waiokalehua i ka eiwa o kona mau mahina o ke ola ana. He moopuna oia na Mr J. Kua o ia wahi. Aloha wale ia opio.

Ua ukeli aku ka puali puhi che Aupuni maluna o Eru ia Kuhina Damona i ka Poakolu nei a hala i waho o Mamala. Ma ka Aes teralia na Damona la i holo aku ai me kona ohana.

Hui Papa a Kukulu-Hale Oahu.

(OAHU LUMBER & BUILDING CO.)

Leleo, Alanui Moi, kokoke i ke Kahua o ka Hui Alahao & Aina Oahu.

Poe Kalepa Laau, Hana Aelike a me Kukulu Hale.

Poe Hookomo Mai a Hoolilo aku i na

Puka, Olepelepe, Kui,
Pepa, Pena, Aila,
Na Pono Kamana,

A pela aku, a pela aku.

Telepone 53 Pahu Leta 222.

apl 20 tf

Waihona Buke Hawaii.

E loaa no na buke ma ka o elo nakuahine no ke kuai ma ke keena o ko makou Puuku. Penei iho kekahi o na mau buke:

Lalikawai	$1 00
Gabriela Lenoa	75
R W. Wilcox	50
Hook huli Aupuni o 1895	50

a pela aku, a pela aku.

O na buke e ae no hoi kekahi, e laa na buke kanawai, a me kahi mau ano e ae, ke ninau pololei ia mai ia

F. J. TESTA (Hoke).

ok 28 tf 327 Alanui Moi.

Robert Napunako Boyd

(ITALIA)

He Ana-aina a he kokua no hoi ma ka hoopunipuni ana i na waiwai pau, hufi ana paha i na Buke o ke Aupuni, a pela aku.

☞ Keena Hana: Mauka iho o ka Hale Leta, maluna ae o ka halekaina Pake, Alanui Beretela. apl 13-mp

C. B. DWIGHT

[KALE KUAIKA]

Mea Hana Pohaku Kaekae Alanui, na He Kapuaa a me na Kia Hoomanao Mabala.

☞ E loaa no oia ma kona wahi noho ma Koiula, Honolulu nei. Telepona Helu 833. 17-lmk

E. M. NAKUINA.

KOMISINA O NA ALA LILII A ME NA PONO WAI.

Notari Lehulehu, a he Agena Hawaii Palapala Ae Mare no Honolulu nei.

KEENA HANA: Helu 303, Alanui Kalepa. dk—1m

J. K. KAHOOKANO.

LOIO a he Kuka ma ke Kanawai.

KEENA HANA: Alanui Ka hoomoi Honolulu. Ian 8, '96 1m